

Sygn. akt **IV U 938/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 sierpnia 2017 r.

**Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:**

Przewodniczący: SSO Jolanta Krzywonos

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Misiuda

po rozpoznaniu w dniu 3 sierpnia 2017 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 06/06/2016 r. znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 06/06/2016 r , znak: (...) w ten sposób, że nakazuje organowi rentowemu uwzględnienie w wyliczeniu kapitału początkowego W. K. również wynagrodzenia zastępczego za rok 1988 w kwocie 155943 zł , za rok 1989 w kwocie 1384784 zł , za rok 1990 w kwocie 7744904 zł oraz ustala brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji

II. w pozostałym zakresie oddala odwołanie

III. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz W. K. kwotę 360 złotych / słownie : trzysta sześćdziesiąt / tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

S..akt IV.U.938/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z dnia 6.VI.2016r Znak (...)ustalił dla W. K. kapitał początkowy na dzień 1.I.1999r.

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł W. K. ostatecznie żądając uwzględnienia do wyliczenia kapitału początkowego wynagrodzenia zastępczego za okresy od22.XI.1988r do 31.XII.1988r, od 25.VII.1989r do 21.V.1990r , od 9.VI.1990r do 20.XII.1990r oraz wynagrodzenia z tytułu umowy o naukę zawodu .

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie odwołania uzasadniając jak w decyzji .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Decyzją z dnia 6.VI.2016r Znak (...)organ rentowy ustalił dla wnioskodawcy kapitał początkowy .Organ rentowy uwzględnił wnioskodawcy okresy zatrudnienia od 22.XI.1988r do 31.XII.1988r , od 25.VII.1989r do 21.V.1990r , od 9.VI.1990r do 20.XII.1990r –praca na eksporcie na terenie C. w czasie zatrudnienia w (...)w R. .Organ rentowy przyjął za ten okres wynagrodzenie w kwotach obowiązującego w tych okresach minimalnego wynagrodzenia zgodnie z art.15 ust.2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych . gdyż wnioskodawca nie przedłożył wynagrodzenia zastępczego –pracownika podstawionego , zatrudnionego w tym okresie w Kraju na równorzędnym stanowisku . Takie wynagrodzenie zostało ustalone dopiero w postępowaniu sądowym w oparciu o wynagrodzenie pracownika zatrudnionego w Kraju na równorzędnym stanowisku / akta ZUS, k. 83,84,92-95/.

Wynagrodzenie zastępcze za:

1988r stanowi kwotę 155943 zł.,

1989r stanowi kwotę 1384784 zł. ,

1990r stanowi kwotę 7744904 zł ./ k.92/.

W dniu 1.IX.1980r W. K. zawarł umowę o naukę zawodu z (...)w R. .W pierwszym roku nauki miał otrzymywać 300 zł miesięcznie , w drugim roku nauki – 480 zł miesięcznie , w trzecim roku nauki 1200 zł miesięcznie / akta osobowe /.

Do wyliczenia kapitału początkowego przyjęto najkorzystniejsze lata tj. od 1984r do 1993r /akta kapitałowe ZUS/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dowody.

Sąd zważył co następuje:

Istotą sporu w przedmiotowej sprawie, było przyjęcie wynagrodzenia zastępczego w okresach od 22.XI.1988r do 31.XII.1988r , od 25.VII.1989r do 21.V.1990r , od 9.VI.1990r do 20.XII.1990r oraz wynagrodzenie z tytułu nauki zawodu .

Odnośnie obliczania kapitału początkowego, stosownie do przepisów art. 174 ust. 1,2,3,7 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227 z późn zm.) kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53 z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5 oraz okresy nieskładkowe z art. 7 pkt 1 - 4 i 6 - 12 w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 tj. nie przekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust.1, 3 oraz art. 18 z tym, że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu od 1 stycznia 1980 r. do 31 grudnia 1998 r. Do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998r. Do obliczania kapitału początkowego stosuje się, zatem te same zasady, jak do ustalania podstawy wymiaru rent i emerytur.

Zgodnie z § 21 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r., nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie, którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Należy również wskazać, że zgodnie z § 22 pkt 1 ww. rozporządzenia środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument.

Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu przed organem rentowym nie jest możliwe udowodnienie wysokości wynagrodzenia innymi dowodami niż dokumenty wymienione w przepisie § 21 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14.05.2014r., sygn. akt: III AUa 1462/13). Jednakże przepisy regulujące postępowanie o świadczenia emerytalno - rentowe przed organem rentowym nie mają natomiast zastosowania w postępowaniu sądowym, które regulowane jest przepisami Kodeksu postępowania cywilnego, a ewentualne ograniczenia dowodowe mogą wynikać jedynie z przepisów tego Kodeksu. Oznacza to, że fakty, od których uzależnione jest prawo do emerytury oraz wysokość tego świadczenia, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego, a pracownik albo ubezpieczony ubiegający się o świadczenia z ubezpieczenia społecznego może w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych wszelkimi dowodami (w tym dowodami osobowymi) wykazywać okoliczności, od których zależą jego uprawnienia z tytułu ubezpieczenia – niezależnie od tego czy dokumenty potwierdzające jego uprawnienia się zachowały, czy też istnieją dokumenty, z których wynika co innego. Zgodnie zaś z art. 233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania i na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Przedkładając powyższe w realia niniejszej sprawy, Sąd w oparciu o dokumenty przesłane w trakcie trwania postępowania odwoławczego, organu rentowego ustalił wynagrodzenie zastępcze za sporny okres –praca na budowie w (...) .Organ rentowy wyliczył to wynagrodzenie w oparciu o dokumentację przesłaną przez archiwum.

Analiza tej dokumentacji tj. wynagrodzenia zastępczego pracownika, dowody z akt osobowych wskazują, że to wynagrodzenie zastępcze jest zbliżone do tego jakie wnioskodawca otrzymywałby gdyby pracował w Kraju jak pracownicy pracujący na stanowiskach malarza w Kraju.

Wobec powyższego Sąd w tym zakresie nakazał organowi rentowemu przeliczyć kapitał początkowy uwzględniając w latach 1988, 1989, 1990 również wynagrodzenie zastępcze pracownika zatrudnionego w Kraju na równorzędnym stanowisku i w związku z tym zmienił decyzję w tym zakresie zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 kpc.

Odnośnie wynagrodzenia z tytułu umowy o naukę zawodu, to kwoty te nie wpływają na wysokość kapitału początkowego, bo wynagrodzenia z lat 1980, 1981, 1982 nie są podstawą do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego.

Przyjęte lata to od 1984r do 1993.

Wobec powyższego skoro wynagrodzenie z lat 1980, 1981, 1982 nie wpływa na wysokość kapitału początkowego odwołanie w tym zakresie należało oddalić zgodnie z art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Stosownie do przepisu art.118 ust.1 i 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Sąd orzekł o braku odpowiedzialności organu rentowego, gdyż dopiero w postępowaniu sądowym wnioskodawca wykazał swoje roszczenia.

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z art. 98 kpc.